

بادعای پدر و مادرم
خادم شدم

گفت و گو با خادم
و مداح حرم مطهر امام رضا علیه السلام

شماره یازدهم + سه شنبه ۹ آذر ۱۳۹۵ + ۲۹ صفر ۱۳۳۸

تأثیر حضور امام رضا علیه السلام
در سبک زندگی ایرانیان

حجت الاسلام حسن ریاضت
واعظ و کارشناس معارف اسلامی

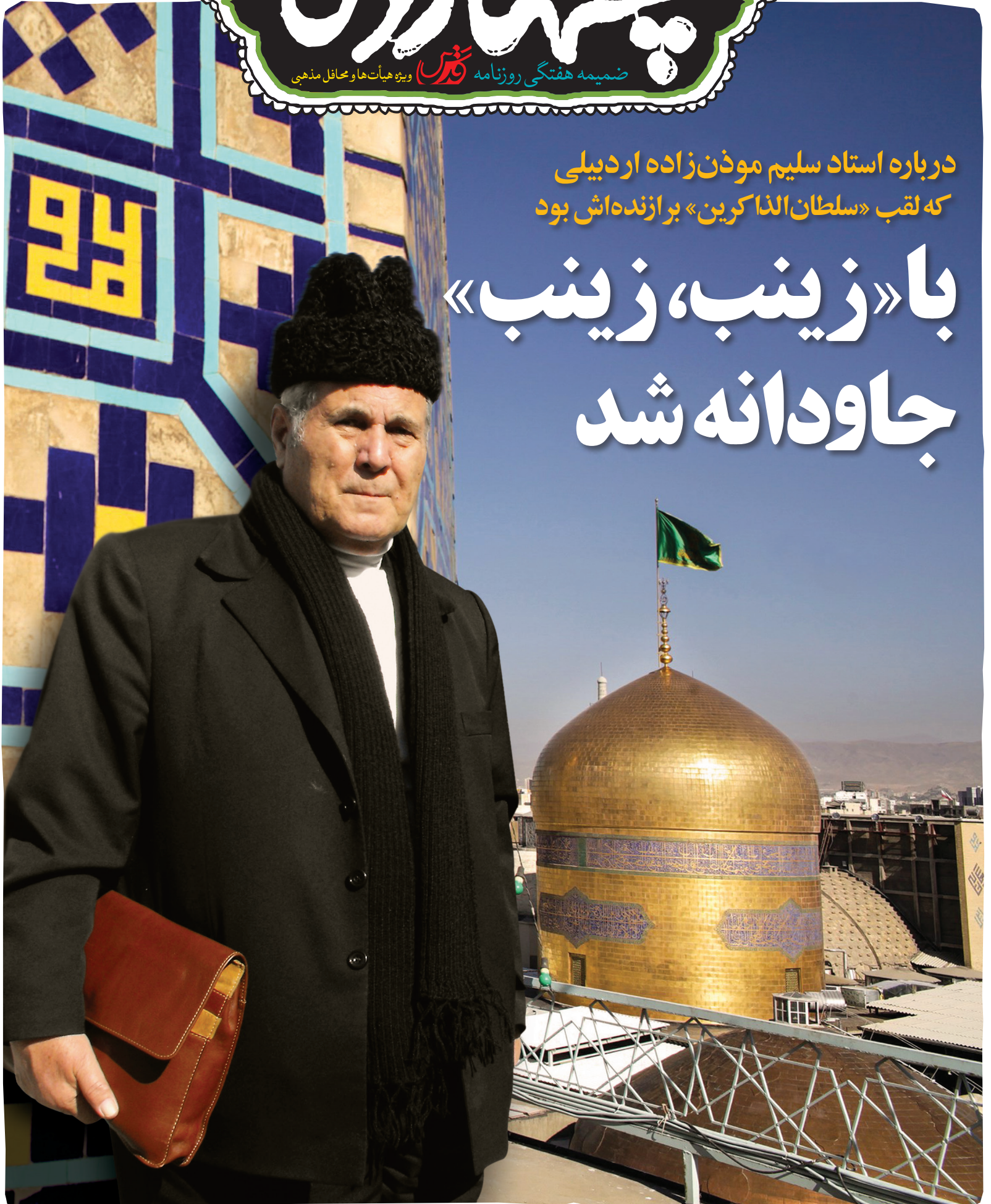
www.qudsonline.ir

چهارشنبه

ضمیمه هفتگی روزنامه **قرن** ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

درباره استاد سلیم موذن زاده اردبیلی
که لقب «سلطان الذاکرین» بر ازنده اش بود

با «زینب، زینب» جاودانه شد

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار هزاران نفر از بسیجیان گفتند: «روحیه بسیجی یعنی خدا را همواره در کنار و همراه خود دیدن و دچار ناامیدی و افسردگی و بن‌بست نشدن. بنابراین در پاسخ افراد ضعیف‌النفس که دچار ترس از دشمن و روحیه «نمی‌توانیم» شده‌اند، می‌گوییم با اتکا به قدرت الهی و باور قدرت حضور مردم، می‌توان بر همه مشکلات فائق آمد و از هیچ قدرتی هم نهراسید».

قرآن

شک نکند

سوره مبارکه بقره

«ذَلِكَ الْكِتَابُ لَازِبٍ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ / کتاب با عظمتی است که شک در آن راه ندارد و مایه هدایت پرهیزکاران است.» (آیه ۲ سوره بقره)

آیا در استخر پر از چسب می‌شود شنا کرد؟ شک و دودلی مثل استخر چسبناک است که در آن قدم از قدم نمی‌توان برداشت. قرآن آمده تا ما را از ورطه تردیده‌ها، دودلی‌ها و شک‌ها بیرون بکشد و دست ما را بگیرد و به جایی برسد که در آنجا هرگز تیغ تردید نمی‌روید. قرآن کتاب هدایت است. انسان با همین هدایت است که راه به جایی می‌برد. البته این هدایت نصیب اهل تقوا و پرهیزکاران خواهد بود.

تأثیر حضور امام رضا علیه السلام در سبک زندگی ایرانیان

حجت‌الاسلام حسن ریاضت، واعظ و کارشناس معارف اسلامی

اسلامی را به قطب علمی جهان تبدیل کرد و غلبه آن حضرت در مناظرات بر تمامی دانشمندان مکاتب و ادیان مختلف باعث شکوفایی علم و دانش در ایران ولایی شد. مردم ایران هم که بعد از ظهور اسلام در شبه‌جزیره عربستان تشنه شنیدن حقایق اسلام ناب محمدی بودند بعد از حضور امام رضا و شهادتش طی قرون متمادی مرید آن حضرت بوده و در عرصه‌های گوناگون زندگی از روش و منش او الگو گرفته و می‌گیرند. از مهم‌ترین ویژگی‌های سبک زندگی رضوی در زندگی ایرانیان که به برکت حضور آن حضرت در ایران نهادینه شده، رأفت است؛ رأفت اسلامی که نشأت گرفته از فرهنگ غنی ناب شیعه آل محمد در عرصه‌های مختلف بروز و ظهور و جلوه ویژه‌ای داشته و تجلی این رأفت در عرصه خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی به منصفه ظهور می‌رسد. از جلوه‌های دیگر سبک زندگی رضوی در زندگی ایرانیان، همزیستی مسالمت‌آمیز با اقوام و پیروان مذاهب دیگر بر کشور پهناور ایران اسلامی است که با الگوگیری از روش زندگی آن حضرت کاملاً در زندگی روزمره با یکدیگر عجین شده‌اند. اما جلوه دیگر این سبک زندگی در صبر بر مشکلات، سختی‌ها و تحمل فشارها در راه دین است. غربت ایران اسلامی به جرم دفاع از مکتب تشیع و ولایت اهل بیت تالکوی کوچکی از غربت غریب‌الغرباست. استقامت مردم ایران و تحمل غربت در دوران دفاع مقدس و صبر در تخریب‌های ظالمانه دشمنان درس‌آموزی از مکتب رضوی است؛ «الْمُؤْمِنُ غَرِيبٌ وَ الْمُؤْمِنَةُ غَرِيبَةٌ ثُمَّ قَالَ طَوْبَىٰ لِلْغُرَبَاءِ».

مومن غریب است و خوشا به حال غریبان. اما چه کنیم که محب امام رضا علیه السلام شویم؟ آن حضرت در حدیثی فرموده: «ما محب کسی می‌شویم که بر جدمان اشک بریزد». زیرا اشک ریختن برای امام حسین، فاطمه و علی را خوشحال می‌کند. آن حضرت در حدیث دیگری فرموده: «اگر دوست داری دوستت داشته باشی کارهایی را که می‌گویم بکن». بنابراین ما باید با عمل به دستورات امام محب آن حضرت شویم. روایت داریم فردی به امام رضا نامه نوشت که آقا! من خیلی گیر می‌کنم و از شما دورم. آن حضرت فرمود: «هر وقت گیر کردی لبی تکان بده و ما را صدا کن». بنابراین اگر به درجه محبوب شدن اهل بیت علیه السلام برسیم حتماً سراغمان می‌آیند. پیرمرد پینه‌دوزی یک سال پول جمع می‌کند تا به سفر مشهد برود. آن وقت ما سالی چند بار به مشهد می‌رویم. البته حواسمان باشد ما خودمان نمی‌رویم بلکه آقا ما را می‌کشاند به حرم تا خودش را بدهکار ما کند. در آستانه شهادت آن حضرت از آستان حضرت شمس‌الشموس، انیس النفوس عاجزانه درخواست داریم با نظر کریمانه‌اش توفیق بهره‌گیری از سبک زندگی رضوی را به ما عطا فرماید و به پیشگاه مقدس فرزندش حضرت مهدی علیه السلام سالروز شهادت آن امام را تسلیت و تعزیت عرض می‌نماییم. در پایان عرایضم را این‌طور به پایان می‌رسانم: رضوی بمانیم، رضوی زندگی کنیم و رضوی بمیریم.

«سلام علی آل طه و پس، سلام علی آل خیر التبین، سلام علی رَوْضَه حل فیها امام یُباهی به الْمَلِكِ وَ الدِّینِ». سلطان سریر ارتضاء علی بن موسی‌الرضا علیه السلام قطب عالم ولایت است. در بین فرق شیعی هر کسی امام هشتم را به امامت و ولایت قبول دارد، شیعه اثنی‌عشری است. اما حضور امام رضا علیه السلام در کشور ایران زمینه‌ساز چه اتفاقاتی بوده؟ بدون شک حضور آن حضرت در این کشور آن را به مهد تشیع تبدیل و محبین اهل بیت را در این کشور متحد کرد؛ حضوری که در پهنه ایران اسلامی باعث انسجام و وحدت نیروهای ولایی شد و شیعه خط سرخ آل محمد را با پیروی از سیره آن امام همام استمرار بخشید. اگر بخواهیم از برکات وجودی ثامن‌الحجج علیه السلام در ایران بگوییم بدون شک از حد خارج خواهد بود و در این مجال کوتاه نمی‌توان درباره آن حرف زد اما فقط با نگاهی اجمالی درمی‌یابیم که گسترش تفکر شیعی به عنوان اسلام ناب محمدی از مهم‌ترین نتایج این حضور است. قطعاً کمتر کسی است که درباره مناظره‌های علمی امام رضا علیه السلام در مرو چیزی ننشیده باشد؛ مناظراتی که ایران

حجت‌الاسلام حسن ریاضت
واعظ و کارشناس معارف اسلامی

زیارت با معرفت

محمدامین امامی کارشناس معارف اسلامی

در تعریف زیارت آورده‌اند: «حضور زائر عند المزور». این به آن معناست که زیارت‌کننده خود را در پیشگاه زیارت‌شونده حاضر ببیند. یعنی زائر از غیرمزور منقطع گشته و به مزور (امام معصوم) متصل شود. البته این انقطاع صرفاً مکانی، مادی و ظاهری نیست که شخص از محل زندگی‌اش جدا شده و به سوی بارگاه امام حرکت کند بلکه این انقطاع از جنس آن است که در مناجات شریف شعبانیه بیان شده: «الهی هب لی کمال الانقطاع الیک...» زبانی که حاصل آن عبور از زیارت در و دیوار، ضریح و... و نایل شدن به حضور عند المزور و دیدار با امام است. زیارت حقیقی شرایط و لوازمی دارد که توجه به آنها و رعایت‌شان ضروری است:

• التفات به جایگاه و مقام تکوینی و تشریحی امام معصوم که شناخت و کسب معرفت عمیق و دقیق مقدمه تحصیل آن است و جز این دو راه میسر نیست. ارتقای بینش و بصیرت فردی با مطالعه مستمر کتاب‌های علمی موجود در حوزه امامت و تأمل و تدبیر در متن زیارت‌نامه‌ها و به ویژه زیارت جامعه کبیره که دوره کاملی از امام‌شناسی است که میراث گرانسنگ امام هادی علیه السلام است.

• تلاش حداکثری برای افزایش سبک زندگی اسلامی در حوزه فردی و اجتماعی در پرتو عمل به معارف و آموزه‌های امام معصوم که براساس آیه کریمه قرآن، مصداق تمام و کمال «لقد کان لکم فی رسول الله اسوه حسنه» هستند. در این صورت، ضمن طهارت ظاهری که با غسل زیارت حاصل می‌شود، طهارت باطنی که در مقدمه زیارت‌نامه امام آمده نیز به دست می‌آید: «اللهم طهر لی (طهارت ظاهری) و طهر قلبی (طهارت باطنی)».

• زنده بودن (حی لایموت) امام معصوم را پیوسته با خود مرور کرده و به خود تلقین کند. بدانند که معصومین علیه السلام از اعمال، آمال و نیات او در همه لحظه‌های زندگی‌اش آگاهند. بنابراین مراقبه و محاسبه در گفتار، رفتار و پندارش را یک وظیفه و فریضه تلقی کند و امام معصوم را «واجب‌الاطاعه» بدانند. وجوب اطاعت از امام نه فقط در مسایل عبادی - که بخش کوچکی از دین هستند - بلکه امر و نهی او در معاملات و بانکداری، در معیشت و اقتصاد، در مسایل سیاسی و حکومتی، در توریسم و گردشگری، در محیط زیست، در روابط بین‌الملل، در زندگی شخصی و اجتماعی و خلاصه در همه شئون زندگی انسانی نافذ است و باید پیاده‌سازی شده و «تعبداً» مراعات شود. روایاتی که در خصوص زائر حرم مطهر رضوی آمده نمونه‌ای از آنهاست. براساس روایات، فضل و برتری زائر امام علی بن موسی‌الرضا علیه السلام از زائران تمام انبیا و اولیا و ائمه علیهم السلام است و برایش بخشودگی گناهان گذشته و آینده ضمانت شده. همچنین اجر ۷۰ شهید از شهدای صدر اسلام و ثوابی معادل ۷۰ هزار و در برخی روایات ۱۰۰ هزار حج برایش منظور می‌شود. زیارت نیز به‌سان سایر امور، دارای احکام شرعی و ضوابط دینی است که پایبندی به آنها زمینه آداب زیارت را فراهم می‌کند. مراعات احکام و آداب، زائر را به اسرار زیارت واصل می‌گرداند که قلم نگارنده قادر به ورود در این وادی نیست.

تولیت آستان قدس رضوی در جمع راهپیمایان حسینی گفت: «راهپیمایی اربعین در کره خاکی قطعاً بی نظیر است. چه از لحاظ کمی و چه از لحاظ کیفی این راهپیمایی در جهان نمونه ندارد. راهپیمایان حاضر در اربعین حسینی اندیشه اربعینی و انگیزه‌های الهی دارند. اندیشه اربعینی در مقابل اندیشه استکباری، تکفیری و انحرافی است و امروز ما شاهد تقابل این دو اندیشه هستیم.»

بیاد کربلا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شهادت امام رضا (علیه السلام) هیأت کجا برویم؟

با توجه به اینکه این روزها همه هیأت‌ها مراسم ویژه‌ای دارند در اینجا درباره زمان و مکان برخی از آنها اطلاع‌رسانی شده. شما هم می‌توانید زمان و مکان مراسم هیأت‌تان را برای ما به نشانی Qudonline14@gmail.com ارسال کنید تا در همین صفحه چاپ شود.

حسینیه آیت الله حق شناس

سخنران: حجت الاسلام علیرضا پناهیان
مداحان: سماواتی، ناطقی، حدادیان و رجبیه
نشانی: میدان شهدا، خیابان مجاهدین
اسلام، ایستگاه پهنام، کوچه هدایت
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۶:۳۰ الی ۹

بیت الحسن المجتبی (علیه السلام)

سخنران: حجت الاسلام مرتضی ادیب یزدی
مداح: سیدصادق مرعشی
نشانی: تهران، میدان بهارستان، نبش خیابان ایران،
بیت الحسن المجتبی (علیه السلام)
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۷ تا ۸:۳۰

محلل روضه الزهراء (علیه السلام)

سخنران: حجت الاسلام اسدی
مداح: مهدی مبینی پور
نشانی: همدان، خیابان تختی، حسینیه
امامزاده یحیی (علیه السلام)
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۱۸ تا ۲۰

بزرگداشت شهید مدافع حرم اسلام

نشانی: منبریه، خیابان فرهنگ، حسینیه
شهدا قهرود
سخنران: حجت الاسلام پناهیان
مداحان: مهدی رسولی، میثم مطیعی
تاریخ: ۹/۹ الی ۹/۹
ساعت: ۱۹

هیأت آل یاسین

سخنران: آیت الله رئیسی
مداح: حاج سیدمجید بنی فاطمه
زمان: ۹۵/۹/۹
سخنران: حجت الاسلام قاسمیان
مداح: سیدمهدی میرداماد
نشانی: مشهد، مطهری شمالی ۶۰، بیت الجواد (علیه السلام)
زمان: ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۶:۳۰ صبح

هیأت محبین آل عبا

سخنران: حجت الاسلام زند قزوینی
مداح: علی حبیبزاده
نشانی: قم، ۴۵ متری صدوقی، ۵۵ متری
فردوسی، ابتدای کوچه چهارم
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۲۰ الی ۲۲:۳۰

هیأت منتقم الزهراء (علیه السلام)

سخنران: حجت الاسلام امین متین
مداح: ایمان میرزایی
نشانی: تهران، خیابان شهید مدنی جنوبی،
خیابان شهید محمودی، نبش کوچه بهمن
داودی، حسینیه خامس آل عبا (علیه السلام)
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۲۰ الی ۲۲

هیأت منتظران مصلح

سخنران: میثم تفتی
مداحان: حاج محمد نوروزی و سیدمحمد
طباطبایی
نشانی: تهران، خیابان پیروزی، خیابان سوم
نیروی هوایی، فرعی ۲/۳۷، پلاک پرچم
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۱۸ تا ۲۰

مسجد جامع آل یاسین

سخنران: حجت الاسلام محمودی
مداحان: روح الله بهمنی، حنیف طاهری و
جعفر جعفر پور
نشانی: تهران، خیابان شریعتی، خیابان
خواجه عبدالله، کوچه نهم، مسجد جامع
آل یاسین
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۱۸

روضه الامام حسن مجتبی (علیه السلام)

نشانی: تهران، پیروزی، خیابان شکوفه، کوچه
اهری
سخنرانان: دکتر نیکنام و دکتر ادبی
مداحان اهل بیت (علیه السلام)
تاریخ: ۹۵/۹/۹ الی ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۱۹:۳۰ الی ۲۲

هیأت انصار الحجه (علیه السلام)

سخنران: حجت الاسلام والمسلمین سیدعباس موسوی
مطلق
مداحان: سیدمهدی میرداماد، نریمان پناهی، عبدالرضا
هلالی، حمید علمبی، حسن حسین خانی، روح الله بهمنی و
امیر کرمانشاهی
نشانی: مشهد، میدان شهدا، کوچه ناظر، حسینیه امام
رضا (علیه السلام)
زمان: از ششم آذر به مدت پنج شب
ساعت: ۲۱

هیأت جوادیه (مرحوم عابدزاده)

نشانی: مشهد، اجتماع هیئات مذهبی، تشریف
به حرم، خیابان طبرسی کوچه جوادیه
تاریخ: ۹۵/۹/۱۰
ساعت: ۱۷:۳۰
با مداحی مداحان اهل بیت عصمت
و طهارت (علیه السلام)

۱
۲
۳
۴

سیدرضا امیری صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «خبر درگذشت استاد سلیم موذن زاده اردبیلی علاوه بر ملت ایران، جهان اسلام را نیز متأثر کرد. امروز ملت ایران متأثر از درگذشت این والامقام هستند که یاد و خاطره اش هیچ‌گاه فراموش نمی‌شود. درصدد هستیم یک روز را در کشور به نام استاد سلیم موذن زاده اردبیلی ثبت کنیم چراکه مداح بزرگ عالم تشیع اسطوره‌ای بی نظیر در تاریخ دنیاست.»

حاجی سید سلیم

سحرگاه سه‌شنبه بود و وقت نماز و مناجات شبانه که متصل می‌شد به نماز صبح، به عادت همیشگی نماز صبحش که تمام شد برای عرض سلام به محضر ارباب دست روی سینه‌اش گذاشت و با لهجه شیرین آذری «السلام علیک یا ابا عبدالله» گفت و اشک گونه‌هایش را تر کرد. انگار به دلش افتاده بود که این آخرین سلامش در دنیا به ارباب است. سوزشی در قفسه سینه‌اش احساس کرد و خیلی زود رد درد به میان سینه‌اش آمد. حالش خوب بود. فقط کمی سرماخوردگی از چند روز قبل داشت و حالا این قلب که انگار بازی‌اش گرفته بود، می‌فهمید تپش قلبش دارد بالا می‌رود. دستش به سینه‌اش بود و زیر لب چیزی می‌گفت. ذکر، دعایی یا شاید چون می‌دانست که وقت رفتن است ارباب را صدا می‌کرد. ضربان قلبش از ریتم افتاد. پایین و پایین‌تر. آمبولانس آمد اما بی‌موقع. هنوز آفتاب بی‌رمق و کم‌رنگ سه‌شنبه دو روز پس از اربعین ۹۵ خودش را از کمر کش ساختمان‌های سرد و یخ‌زده اردبیل بالانکشیده بود که آفتاب عمر فخرالذاکرین در ۸۰ سالگی به غروب نشست.

خاندان صاحب صدا

مهرماه ۱۳۱۵ به نیمه رسیده بود. به تقویم قمری مصادف بود با ۲۰ رجب سال ۱۳۵۵ که در خانه شیخ عبدالکریم موذن در محله تازه شهر اردبیل نوزادی متولد شد که سلیم نام گرفت. شیخ عبدالکریم وقتی با نوای خوشش در گوش او اذان گفت نه تنها نغمه داوودی بلکه عشق به اهل بیت (ع) را هم به گوش و جان و قلب سلیم خواند و برایش به ارث گذاشت. سلیم در خانواده‌ای متولد شد که صدای خوب میراثی ارزشمند برای خاندانش بود که از پدر به پسر می‌رسید. خودش در این خصوص گفته: «من در اردبیل متولد شدم. کودکی من هم مثل کودکی هر کس دیگری بود. با این تفاوت که من در خانواده‌ای زندگی می‌کردم که همگی صدای خوبی داشتند. درواقع صدا در خاندان ما موروثی است و از پدر به پسر به ارث می‌رسد. مرحوم ابوی واقعا داوود این خاندان بود. صدای او را هیچ‌کدام ما نداریم. پدر مردی بغایت عارف، زاهد، مؤمن و عاشق اهل بیت بود. در منزل ما همیشه مراسم روضه‌خوانی و عزاداری برای امام حسین (ع) برپا بود.»

خاندان صاحب صدا

حاج شیخ عبدالکریم موذن اولین کسی است که اذان ملکوتی‌اش به صورت رسمی از رادیو ایران پخش شد و هنگام ارتحالش به سال ۱۳۲۹ صدای اذانش روزی سه بار از رادیو پخش می‌شد. او سال‌ها اذان‌گوی مسجد سلطانی (مسجد امام بازار تهران) بود. استادی شیخ عبدالکریم در اذان‌گویی آنقدر بود که فرزندش حاج سلیم با همه استادی که در مرثیه‌خوانی، نوحه‌سرایی و اذان‌گویی داشت، خود و دیگر اخوی‌هایش را که همگی اذان‌گو بودند قطره‌ای می‌دانست در برابر دریا: «من، مرحوم نعیم و داوود اذان گفته‌ایم اما اذان ما در برابر اذان ابوی قطره‌ای از دریاست. اذان ابوی آدم را منقلب می‌کرد.»

نخستین معلم حاج سلیم

اولین استاد مرحوم سلیم موذن زاده در نوحه‌خوانی و موسیقی مرحوم پدرش بود. شیخ عبدالکریم واعظ و خطیبی توانا بود که فرزندان خود را از کودکی با اصول اولیه مداحی آشنا کرد که به گواه حاج سلیم او و برادرهایش هرچه داشتند از مرحوم ابوی‌شان بود. حاج سلیم از ۹ سالگی صدایش را وقف مدح ائمه اطهار (ع) کرد؛ «من خواندن و دستگاه‌های موسیقی ایرانی و ردیف‌های آن را از مرحوم ابوی یاد گرفتم. ما هرچه داریم از ابوی داریم. او بود که عشق به خدا، پیامبر و اهل بیتش را در دل ما به ودیعه گذاشت.»

درباره استاد سلیم موذن زاده اردبیلی که لقب «سلطان‌الذاکرین» بر او نهاده‌اش بود

با «زینب، زینب» جاودانه شد

مجتبی برزگر

السلام علیک یا زینب الکبری

حاج محسن طاهری درباره ورود مداحان به سیاست گفت: «یک وقت ما سیاست را با خواندن روضه قاطی می‌کنیم و وسط اوج روضه و مصیبت یک حرف سیاسی می‌زنیم. به نظر من این کار لازم نیست. سخنران باید در جای خود حرف خدا و پیغمبر را بزند و اشاره‌ای هم به مسائل روز نداشته باشد. امروز در اوضاعی که سر می‌بریم که این همه دشمن دور ما را گرفته، پس باید به خطرات اقدامات آنها اشاره داشته باشیم. عربستان سعودی وهابی کثیف پلید و خبیث این همه جنایت کرده که بخش عمده‌اش علیه مردم ما بود.»

توصیه‌های حاج سلیم

مداح نباید سراغ سیگار و قلیان برود

مرحوم سلیم مؤذن زاده معتقد بود صدای خوش یک نعمت الهی است و برای نگهداری آن باید تلاش کرد: «برای حفظ صدای خوش، باید اولاً با دستگاه‌های موسیقی آشنا بود و قواعد موسیقایی را رعایت کرد. ثانیاً نباید سراغ مواد مخدر، سیگار و قلیان رفت. باید برای حفظ صدا و ماندگاری آن و قدرت بخشیدن به صدا، از سلامتی بدن مطمئن بود و آن را قدرتمند کرد. صدای رسا نیروی دوچندان می‌خواهد. بهترین صدا آن است که باعث آزار شنونده نشود بلکه عامل جذب او باشد. گاه مداحانی را می‌بینیم که بدون دانستن فنون آواز و موسیقی و رعایت قواعد کلامی، با صدای آزاردهنده‌ای مداحی می‌کنند. اینها هم به خودشان ضرر می‌رسانند و هم موجب آزرده‌گی خاطر عزاداران می‌شوند». وی بارها در گفت‌وگوهایی که با او انجام شده بود، گفته بود: «مداحان باید قبل از مداحی تمرین داشته باشند. باید واژه‌ها را درست تلفظ کنند و سواد عربی و فارسی داشته باشند. اطلاعاتشان باید کامل باشد و با دستگاه‌های موسیقی و نت و ردیف آشنایی داشته باشند. مهم‌تر اینکه خلوص نیت داشته باشند. کار مداحان تنها این نیست که از مردم اشک بگیرند. گریاندن مردم و مسأله بکاء در عزا مسأله مهمی است اما مهم‌تر از آن توجه دادن مردم به اهداف قیام امام حسین (علیه السلام) و روز عاشورا است. متوجه کردن مردم به اینکه باید مقابل ظلم ظالم ایستاد و شعار «هیبهات من الذله» را شعار زندگی قرار داد.»

کار می‌گرفت و ابتدا به محتوای شعر توجه داشت. بعد از محتوا در کنار توجه به صنایع ادبی آنچه برای مداح اهل بیت (علیهم السلام) اهمیت ویژه داشت، موضوع مقامات بود به طوری که هیچ شعری را بی توجه به مقامات مطلوب انتخاب نمی‌کرد. برخی مواقع نیز استاد حال و هوایی را خود انتخاب می‌کرد و تمایل داشت برای آن شعری سروده شود.»

حنجره‌ای که وقف ارباب بود

مرحوم سلیم مؤذن زاده که گفته بود حنجره‌اش وقف اربابمان امام حسین (علیه السلام) است همواره از بی میلی مداح و مرثیه‌خوان به مادیات دنیوی هم می‌گفت: «باید برای نوحه‌خوانی علاقه داشت. اگر علاقه قلبی و خواست درونی نباشد و امیال نفسانی و رسیدن به مادیات مدنظر باشد چندی نمی‌گذرد که هم آبروی آدم می‌رود و هم مال و منالش. دستگاه امام حسین (علیه السلام) با کسی شوخی ندارد. باید پاک بود و با نفس سالم به این درگاه خدمت کرد». همان گونه که خودش سال‌ها با نفس سالم و پاک برای این دستگاه خدمت کرد. سیدحسام‌الدین سراج خواننده سرشناس کشورمان درباره استاد سلیم گفته: «معمولاً خوانندگان کم تجربه وقتی شعری را انتخاب می‌کنند اسیر افعال عروضی آن می‌شوند ولی او به هیچ وجه اسیر هیچ چیز نیست مگر سیدالشهدا (علیه السلام) مرحوم سلیم مؤذن زاده یکی از کسانی است که قدرت صدایش را از سیدالشهدا گرفته.»

بهترین مرصع‌خوان شیعی

مرحوم سلیم مؤذن زاده علاوه بر فراگیری موسیقی ایرانی به یادگیری گوشه‌های موسیقی عربی و ترکی نیز رو آورد. تا آنجا که توانست عنوان بهترین مرصع‌خوان در جامعه شیعی را از آن خود کند و مرصع‌خوانی یکی از زمینه‌های تخصص او شد. مرصع‌خوانی یکی از گونه‌های آواز مذهبی است که در عین زیبایی، شیوایی و لطافت و ظرافتی که دارد کاری است بسیار دشوار. مرصع‌خوانی اوج آواهای مذهبی است که خواننده نه تنها به سه زبان عربی، فارسی و ترکی باید مسلط باشد بلکه باید بتواند آواهای موسیقی این سه زبان را در ردیف‌های آوازی آن به خوبی اجرا کند. مرحوم سلیم مؤذن زاده اردبیلی مرثیه‌خوانی بود که مرصع‌خوانی را نیز در اوج داشت.

بدرقه با نوای «زینب، زینب»

بی‌شک نوحه «زینب، زینب» مرحوم سلیم مؤذن زاده معروف‌ترین اثر به جا مانده از اوست که نه تنها اهالی آذربایجان و ترک‌زبانان بلکه حتی کسانی که ترکی نمی‌دانند، با آن همنوایی و همراهی می‌کنند. جالب اینکه سلطان المادجین همان گونه که در زمان حیات خود وصیت کرده بود، در روز تشییع با نوای «زینب، زینب» مردم که در آسمان شهر اردبیل پیچید بدرقه شد. حاج سلیم مؤذن زاده نه در میان ایرانی‌ها بلکه میان غیرایرانی‌های ترک‌زبان هم محبوب و مشهور بود و شهرتش پا از مرزهای کشور بیرون گذاشته بود. او در کشورهای آذربایجان و ترکیه محبوب عام و خاص و حتی اهل موسیقی بود. بسیاری از نوحه‌های استاد سلیم مؤذن زاده به زبان ترکی آذربایجانی است.

پسران اذان گو

هرچند پدر حاج سلیم اذان گوی بزرگی بود اما بانگ اذان پسر بزرگش رحیم هم کم از صوت پدر نداشت که تأثیرگذارترین اذان را برای جهان اسلام گفت. رحیم مؤذن زاده اردبیلی برادر استاد سلیم که او هم در ۸۰ سالگی در خرداد سال ۱۳۸۴ درگذشت مؤذن بود و معروف به بلال ایران. البته حاج سلیم نیز صوت اذان دلنشینی داشت و اذان گوی قهار بود که آن را از لطف و عنایت اهل بیت (علیهم السلام) می‌دانست. به غیر از او و برادرش حاج رحیم دیگر برادرانش نعیم، محمود و داوود نیز از مداحان اهل بیت و مؤذنین مشهور جهان اسلام بودند که همگی در گذشته‌اند؛ «اگر رحیم و من و دیگران اذان گفته‌ایم و دل‌های مردمان مؤمن را منقلب کرده‌ایم، به مدد انفاس پاک نبوی و توجهات ویژه اهل بیت و امام حسین (علیه السلام) است.»

خدمت به درگاه امام حسین (علیه السلام) با نفس سالم

مرحوم سلیم مؤذن زاده وسواس و دقت خاصی در انتخاب اشعارش برای مداحی و مرثیه‌خوانی داشت و گفته بود: «شعری که انتخاب می‌کنم از زیر نظر اساتید محترم می‌گذرد و بعد آن را در رادیو یا مجالس مختلف اجرا می‌کنم». فرزندش و دود مؤذن زاده اردبیلی درباره وسواس و دقت مرحوم پدرش در انتخاب اشعار گفته بود: «برای یک برنامه اشعار زیادی را مطالعه و به شعری معروف مراجعه می‌کرد. ارتباط بسیار تنگاتنگ و نزدیکی با علما و شعرای عاشورایی داشتند و اشعار و احادیث را با وسواس انتخاب می‌کرد و نسبت به دقت بودن به منبع و مأخذ دقت زیادی داشت.»

تقی سیفی شاعر و سراینده نوحه معروف «زینب، زینب» هم روایت دیگری داشت از انتخاب اشعار توسط حاج سلیم؛ «مرحوم سلیم مؤذن زاده اردبیلی در انتخاب اشعار جهت مداحی دقت ویژه‌ای به

یادداشتی از سیدمجید بنی فاطمه

راز محبوبیت استاد سلیم مؤذن زاده چه بود؟

یک ذاکر سیدالشهدا، ذوات مقدسه اهل بیت (علیهم السلام) باشد طبیعی است که این اتفاقات رخ می‌دهد. درباره اخلاق نیکو و دست به خیر بودن ایشان می‌توانیم بسیار صحبت کنیم که مجال آن نیست. دومین نکته‌ای که درباره ایشان حائز اهمیت است، تسلط به تمام دستگاه‌های موسیقی و آوازی است. کمتر کسی را می‌توانید مانند مرحوم سلیم مؤذن زاده پیدا کنید که کاملاً علمی و طبق دستگاه‌های موسیقایی مثل ماهور، بیات ترک و... بخواند. با همین تسلط به علم آواز بود که حدود ۵۰ سال پیش در ماه محرم پیش از ۲۵ سبک و نوحه ساخت که همه آنها در اوج بودند. حقیقتاً در سبک‌سازی یک اعجوبه بود و با نوآوری‌های هوشمندانه باعث برکات بسیاری در عزاداری اهل بیت شد.

محبوبیت مرحوم سلیم مؤذن زاده قابل انکار نیست. شما ببینید فردای روز ارتحال حاج سلیم چند روزنامه سراسری کشور در صفحه اول و تیترو یکشنبه به این موضوع پرداختند. دلیلش این است که مرحوم سلیم در قلب همه مردم جا داشت. البته محبوبیت دلایل بسیاری دارد که باید مفصل درباره‌اش حرف بزنیم. اما چند نکته را فهرست‌وار مرور می‌کنم. در اردبیل معروف بود که درب خانه حاج سلیم به روی همه باز است. یعنی مداحی بود که با همه مردم رابطه صمیمانه داشت و هیچ‌کس از خانهاش دست خالی بیرون نمی‌آمد. شاید خیلی‌ها ندانند که این پیر غلام اهل بیت جهیز به بسیاری از دختران را می‌داد و به بسیاری از افراد محروم کمک‌های قابل توجه می‌کرد. وقتی الگوی

نریمان پناهی مداح اهل بیت علیهم السلام با بیان اینکه من بچه جنگم و روی بحث رهبری و دفاع مقدس تعصب دارم، گفت: «از همه جای ایران من را دعوت می کنند و از این دعوت ها شاید نصف شان را به دلیل اینکه در خط ولایت و جنگ نیستند رد کنم. خیلی ها می گویند فقط سینه بزنید و عزاداری کنید اما اسمی از کسی نبرید. این دیدگاهی است که من تحت هیچ شرایطی آن را نمی پذیرم. به من پیشنهاد مسکن، خودرو و ویلا شمال دادند به شرطی که اسمی از شهدا و امام علیهم السلام در مداحی ام نبرم.»

کوچه پس کوچه های کودکی

ماجرای شله پزون خانه بی بی را از کودکی ام که به هیاهوی بازی با بچه ها سپری می شد به یاد دارم. به رسم همه عزاداری های دو ماه محرم و صفر روزه های خانه مادر بزرگم ۱۰ روز بود. یک دهه عزاداری آخر صفر برای نوه های بی بی که فرصت داشتند ۱۰ روز تمام دور حوض بدونند و در زیرزمین آتش بسوزانند فرصتی طلایی بود. داستان دنباله دار روزه های بی بی تا آخرین روزی که زنده بود ادامه داشت. روزه روزانه که تمام می شد عروس ها و دخترهای بی بی سینی های حبوبات را می آوردند و شروع می کردند به پاک کردن آنها. از روز شهادت پیامبر و امام مجتبی علیهم السلام تا شب شله پزون دو روز فرصت بود تا همه مقدمات پخت شله کامل شود. از شستن حبوبات گرفته تا پاک کردن گندم و پخت گوشت که مهم ترین بخش کار بود. یکی از نکات جالب نذری پزون خانه بی بی نذوراتی بود که همسایه ها و فامیل برای دیگ بی بی می آوردند و گاهی یک دیگ نذری به دو دیگ افزایش پیدا می کرد.

نذری که برکت زندگی است

اگرچه امروز دیگر نه بی بی هست که بچه هایش را دور هم جمع کند و مجلس عزایه با پاک کند و نه دیگری برای آخر صفر در حیاط خانه بی بی برای شله گرم می شود و نه اصلا خانه بی بی وجود دارد اما هنوز مردم مشهد به همان رسم و سنت دیرینه دیگ های نذری را برای زائران پیاده و هیات های عزاداری امام رضا علیهم السلام به پا می کنند تا خدمت به عاشقان امام هشتم برکت زندگی شان شود؛ برکتی که نه تنها افزایش مال بلکه فزونی عشق محمد و آل محمد است.

شله ثبت میراث معنوی شد

شله یکی از غذاهای لذیذ مشهدی ها در ایام عزاداری اهل بیت علیهم السلام است که در محرم و صفر با آداب و رسوم خاص معنوی پخته می شود. همین ویژگی پخت در فضای معنوی موجب شد دو سال پیش این نذری پرآوازه مشهدی ثبت میراث معنوی شود. این غذای پرطرفدار از گوشت، حبوبات و ادویه تهیه شده و بسیار خوشمزه و مقوی است. پخت این غذا که بیشتر برای هیات های عزاداری و مجالس روزه اهل بیت علیهم السلام است در آخر صفر رونق بیشتری دارد. سفر هیات های عزاداری شهرستان های اطراف به مشهد برای برپایی مراسم عزای امام رضا علیهم السلام یکی از دلایل رونق بیشتر این غذای سنتی مشهدی ها در آخر صفر است.

کار یک نفر نیست

گوشت که بیشترین حجم دیگ شله را به خود اختصاص می دهد؛ از گوسفند یا گاو تهیه می شود که جلوی راه هیات های عزاداری قربانی شده و گوشت آن در طبخ شله استفاده می شود. اگرچه پخت شله کاری است کاملا مردانه اما بانوان مشهدی در انجام امور مقدماتی آن نقش بسزایی دارند. تمیز کردن حبوبات، برنج و گندم شله و پاک کردن سبزی برای سفره نذری از جمله این کارهاست. حاج آقا مقدم یکی از قدیمی های شله پزی در مشهد است که در مناسبت های عاشورا اربعین و شهادت امام رضا علیهم السلام برای عزاداران شهرستانی شله می پزد. او درباره نحوه پخت این نذری معروف مشهد می گوید: «پخت شله کار یک نفر نیست بلکه همت جمعی می خواهد. از بانوان گرفته که کارهای مقدماتی را انجام می دهند و بعد هم آقایان که باید چند نفری با به پای یکدیگر برای پخت آن ساعت ها وقت بگذارند چراکه چمبه زدن حبوبات و گوشت و یکنواخت شدن این مواد با هم به زمان زیادی نیاز دارد». وی در ادامه می گوید: «بیشتر آشپزهایی که به طبخ شله می پردازند این حرفه را از پدران خود به ارث برده اند. زیرا برای این غذای محبوب باید از دل و جان مایه گذاشت و به عشق عزاداری اهل بیت علیهم السلام کار کرد. بنابراین یادگیری و انجام آن کاری است دلی و آن هم از کودکی و در کنار پدر به فرزند منتقل می شود.»

خواندن زیارت امام رضا علیهم السلام

به گفته مقدم، روشن کردن شمع در حیاط خانه یا زمینی که شله پخته می شود، ذکر پیایی صلوات، خواندن زیارت امام رضا علیهم السلام و دعا برای بیماران از جمله مراسمی است که هنگام پخت شله انجام می شود و به فضای پخت و پز حالی معنوی می بخشد. او از خاطرات خود می گوید که پای دیگ های شله، افراد زیادی شفا گرفته اند. زیرا این غذا نذر اهل بیت علیهم السلام است؛ «خیلی ها برای رفع گرفتاریشان نذر کرده و به صاحب نذر کمک می کنند. گاهی یک بسته نمک می دهند یا ظرفی که غذا در آن سرو می شود. آدم های زیادی در همین نذری ها حاجت خود را گرفته اند. مادری نذر کرد خدا فرزندش را شفا داد و همه کاسه های سفالی سفره امام رضا علیهم السلام را بخرد. دقیقا سال بعد با خوشحالی نذرش را ادا کرد. مهم نیست نذری چقدر باشد و چه باشد. مهم دل آدم هایی است که به واسطه این نذری ها به عشق اهل بیت علیهم السلام می تپد و حاجت روا می شوند.»

مشهدی ها در آخر صفر با غذایی خاص از عزاداران پذیرایی می کنند

طعم ماندگار شله مشهدی!

نازلی محمدی

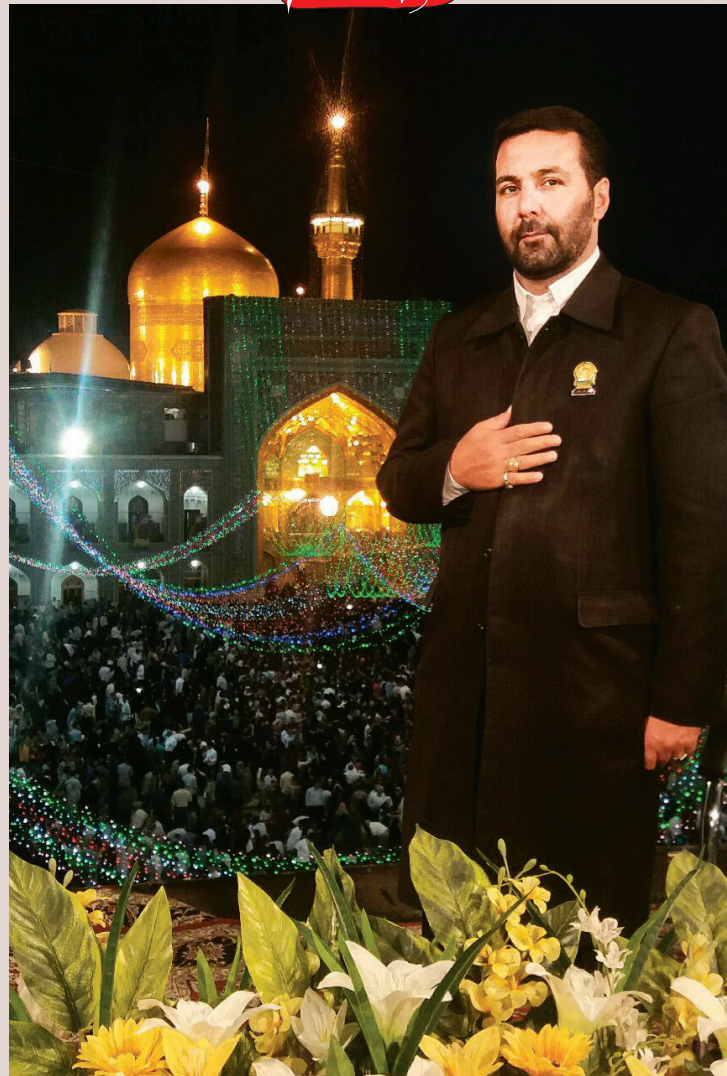

برای مردم مشهد عزای «چهل و هشتم» رنگ و بوی دیگری دارد. روزهای آخر ماه صفر برای اهالی دیار توس روزهای پر جنب و جوشی است؛ از گروه های استقبال از زائران پیاده که در سال های اخیر حال و هوای جاده های منتهی به مشهد را متفاوت کرده گرفته تا کسانیکه سال هاست دیگ های نذری را در آخر صفر برای دسته ها و هیات های عزاداری به پا می کنند.

میرمسعود حسینیان سرکنسول ایران در کربلای معلی گفت: «طبق آمارها از ۶۷ کشور جهان در راهپیمایی اربعین شرکت کرده‌اند. حال از کشوری مثل ایران حدود ۲/۵ میلیون نفر شرکت می‌کنند و از یک کشور گمنام آفریقایی ممکن است کمتر از انگشتان یک دست شرکت کنند اما همین که از ۶۷ کشور جهان در اربعین حضور می‌یابند نشان‌دهنده قدرت نرم مسلمانان بوده و در وهله دوم نشانگر اقتدار دولت عراق است که می‌تواند میزبانی کند و امنیت را برقرار سازد.»

گفت‌وگو با خادم و مداح حرم مطهر امام رضا علیه السلام که خدمت به زائران را توفیق خدا می‌داند

با دعای پدر و مادرم خادم شدم

مجتبی بزرگر

سال‌ها بود که در صف عاشقان نوبت گرفته بودم. امید برای خدمت به زائران آقا در دلش موج می‌زد اما نگران بودم که نوبت به او نرسد. تا اینکه روزی در خواستی مکتوب به تولیت وقت آستان قدس مرحوم آیت‌الله طیبی نوشت اما باز هم خبری نشد. محمدرضا عرفانیان این بار شانس خودش را در توسل به اهل بیت امتحان کرد. خودش می‌گوید: «روزی در هفته بسیج در تالار مرکزی آستان قدس سرگرم مرثیه‌سرایی در رثای خاندان مقدس و مبارک آل‌الله بودم که آیت‌الله طیبی را دیدم و آن روز رویای خادمی امام رئوف برایم به حقیقت تبدیل شد». اکنون هشت سال است که دعاهايش مستجاب شده. با محمدرضا عرفانیان مداح اهل بیت و خادم حرم مطهر علی بن موسی الرضا علیه السلام ساعتی به گفت‌وگو نشستیم تا از خاطراتش برایمان بگوید.

● ابتدا از خودتان برایمان بگویید.

سال ۱۳۵۱ در مشهد به دنیا آمدم و حدود هشت سال است توفیق خدمتگزاری افتخاری حرم امام رضا علیه السلام را پیدا کرده‌ام. در سال‌های دفاع مقدس هم افتخار جانبازی نصیبم شد. از همان دوران نوجوانی ته‌صدایی داشتم. برای همین پدر و مادرم از کودکی مرا تشویق می‌کردند تا در مجالس اهل بیت علیه السلام مداحی کنم و امروز نزدیک یک دهه است که در هیأت‌های مذهبی آستان قدس، مشهد و برخی شهرهای دیگر شعائر الهی را در قالب مداحی فریاد می‌زنم. اما بهترین لحظات مداحی‌ام همان چهار مرتبه‌ای بود که در محضر مقام معظم رهبری همراه دیگر خادمین، «یا مقلب القلوب» و چند مدیحه دیگر را همخوانی کردیم و ایشان ما را مورد تفقد خودشان قرار دادند. معظم له فرمودند: «همین که فارسی می‌خوانید قشنگ شده است.»

● از چه سالی خودتان شروع به مجلس‌داری کردید؟

همان‌طور که گفتم از دوران نوجوانی می‌خواندم. آرام‌آرام با تقویت صدا و آشنایی بیشتر با ستایشگری اهل بیت علیه السلام به هیأت مذهبی آمدم و در تکایا و حسینیه‌ها مداحی می‌کردم. البته این هدف در بحث شغلی که توفیق پاسداری انقلاب اسلامی را در سپاه پیدا کردم تقویت شد چرا که سپاه پاسداران یک ارگان فرهنگی و مذهبی است و عمده محافل و مجالس آن رویکرد دینی دارد.

● در حرم امام رضا علیه السلام هم برنامه مداحی دارید؟ به صورت مستمر یا مناسبتی به حرم رضوی دعوت می‌شوید؟

با عنایت به اینکه توفیق خدمتگزاری آستان قدس را دارم هر چند وقت یک‌بار مسؤولان تبلیغات آستان بنده را برای اجرای برنامه‌ها، ذکر توسل و مناجات‌خوانی در گوشه‌گوشه حرم رضوی دعوت می‌کنند. البته سازمان صداوسیما هم برای تولید برنامه‌های حرم امام رضا علیه السلام از بنده دعوت می‌کند در اجراهای زنده شبکه‌های سیما عوامل رسانه‌ای را یاری دهم. ● حضور در حرم رضوی و خدمت به زائران حضرت توفیقی است که نصیب هر کسی نمی‌شود. چطور شد شما در زمره خادمین حرم امام رضا علیه السلام قرار گرفتید؟

شک ندارم دعای خیر پدر و مادر شامل حالم شد. البته نباید از عشق و علاقه زیاد خودم به امام رضا علیه السلام از دوران کودکی غافل شوم. سال‌ها ثبت نام کرده بودم و منتظر بودم. خدا را شکر توفیق و لطف امام رضا شامل حالم شد و خادم افتخاری آستان شدم.

● از حال و هوای مداحی در حرم امام رضا علیه السلام برایمان بگویید.

همان‌طور که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده: «روضه من ریاض الجنه». یعنی قطعه‌ای از بهشت است. هر کجای این حرم که پا می‌گذاری صفای خودش را دارد. حتماً مداحی و مرثیه‌سرایی در این آستان مورد توجه حضرت

قرار خواهد گرفت. همان‌طور که در زیارتنامه امام رضا علیه السلام داریم که تسمع کلامی و ترد سلامی. یعنی ایشان هم می‌بینند و هم می‌شنوند و جواب می‌دهند. لذا هر کسی عاشقانه از امام رضا علیه السلام چیزی بخواند آقا حتماً نظر لطفی به او خواهند داشت.

● شما وقتی از خانه به سمت حرم حرکت می‌کنید با چه نیت و حال و هوایی می‌روید تا در آنجا موثر باشید؟

یکی از لحظات بسیار شیرین و وصف‌ناپذیر زندگی بنده همان لحظه‌ای است که کشیک حرم امام رضا علیه السلام و خدمتگزاری‌ام آغاز می‌شود. خادم واقعی برای خدمت به اربابش امام رضا علیه السلام دل توی دلش نیست. با لباس مرتب و عطر خوشبو وارد حرم می‌شود و سعی می‌کند هرچه انرژی دارد به خدمت زائر بیاورد. اما تلخ آن لحظه‌ای است که کشیک خادم به پایان می‌رسد. اینکه با خودم می‌گویم آیا فردا یا روزهای دیگر کشیک هم زنده هستم که در خدمت آقا باشم.

● چه ارتباطی بین خدمت به زائران و مداحی می‌بینید؟

هر دو خدمت است. یکی خدمت به دل و روح زائر و دیگری دستگیری و کمک به زائر. قالب کار خدمت است اما یکی خدمت فرهنگی و معنوی و دیگری تا حدودی معنوی و مادی است.

روضه مادرشان زهرای

از عرفانیان درباره بهترین روضه‌ای که تاکنون در حرم رضوی خوانده می‌پرسیم که می‌گوید: «روضه‌ای که به دل من می‌نشیند و در حرم امام رضا علیه السلام آن را خیلی با احتیاط می‌خوانم روضه حضرت زهرا علیه السلام است. البته این شعر معروف هم حال محزون اما خاطره‌انگیز برایم ایجاد می‌کند:

ای صفای قلب زارم هر چه دارم از تو دارم / تا قیامت ای رضاجان سر ز گویت بربندارم / منم خاک درت، غلام و نوکرت / مرانی از درت به جان مادرت». این شعر همان شعر معروفی است که خادمین در حرم امام رضا علیه السلام می‌خوانند.

او در آخر انگار حسایی حال و هوای حرم گرفته، می‌گوید: «خواهم ز خدا که بی‌ولایم نکند / غرق گنهم ولی رهایم نکند / یک خواسته دارم از خدای تو رضا / تا آخر عمر از تو جدا می‌نکنم.»

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

حجت‌الاسلام مصطفی کرمی با اشاره به اهمیت حضور مردم در راهپیمایی اربعین آن را معجزه خواند و گفت: «این اتفاق تجلی عشق و اراده مردمی است که جز معجزه نمی‌توان نام دیگری روی آن گذاشت. راهپیمایی اربعین حسینی نشان داد که مردم همه توان و استعداد خود را برای ایجاد وحدت و انسجام و عشق به اهل بیت (علیهم‌السلام) به میدان می‌آورند».

نشانه

داریم با «حسین حسین» پیر می‌شویم...

یکی از سنت‌های زیبای هیأت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیأت بوده که در این سال‌ها فراموش شده. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

سجده شکر

قرآن را با کدام لحن بشنویم؟

در شماره گذشته سبک‌های قرائت قاری‌های معروف را به شما پیشنهاد کردیم و این شماره پیشنهاد ما این است که قرآن را با کدام لحن و دستگاه گوش کنید. همه قاریان علاوه بر رعایت تجوید، آهنگی را بر صدای خودشان سوار می‌کنند که یکی از مقام‌های هفتگانه صدا و موسیقی است. دستگاه اول بیات است. معمولاً قرائت‌ها با این مقام شروع می‌شود و در دستگاه‌های دیگر ادامه پیدا می‌کند. قاری در این مقام از پایین‌ترین گام صوتی شروع می‌کند و به مرور به گام‌های بالاتر وارد می‌شود. آهنگی بسیار نرم و دلنشین دارد که از آن برای ایجاد آرامش اولیه و پذیرش آهنگ‌های بعدی استفاده می‌کنند. دستگاه دوم رست یا راست است که کامل‌ترین مقام بعد از بیات است. بسیاری از قاریان این مقام را زینبانی قرائت خود قرار می‌دهند و کلید ورود به سایر مقام‌هاست. از نظر لحنی حالتی ضریبی دارد و مناسب قرائت‌های مجلسی است. حجاز سومین مقام است که حالتی جهشی دارد و گویی انسان می‌خواهد با خدای خودش را ز و نیاز کند. مثل مناجات بالای گلدسته‌های مساجد، چهارمین مقام ناهوند است. یکی از مقام‌های متعادل و قابل مانور. نه مثل صبا و حجاز و رست، لحن سنگین، بلند، مؤکد و گرمی دارد و نه مثل سه‌گام مهیج و محرک است. دستگاهی است در میانه مقام‌ها. پنجمین دستگاه صباست. مجموعه‌ای از آهنگ‌های حزین است. گذشته‌ای را به تصویر می‌کشد که انسان آن را از دست داده. پیچیدگی کمتری نسبت به بقیه مقام‌ها دارد. صبا از مقام‌های دلنشینی است که زیبایی خاصی به قرائت می‌دهد. عجم یا چهارگام هم ششمین مقام است که شبیه صبا شنیده و در فراز و نشیب‌های صوتی و لحنی استفاده می‌شود. در تلاوت قرآن ترکیبی از نغمات ماهور و چهارگام و چند مقام فرعی کوچک دیگر است. سه‌گام هفتمین و آخرین مقام است. در این مقام نوعی شور و هیجان و جهش وجود دارد. برخی گوشه‌های آن حالت امید و رجاء معنوی است و برخی دیگر حزنی معنوی در نفس به وجود می‌آورد. تنها مقامی است که حالت هیجان دارد. رفعت، شعشاعی، مصطفی اسماعیل، منشأوی، شحات انور و غلوش از قاریان برتر این دستگاه هستند.

[عکس یادگاری: عاشورای سال ۱۳۹۵، تکیه بزرگ دربند (تهران، شمیران)]

پیشرو

شبکه نمایش خانگی

من از حکایت عشق تو بس کنم، هیهات!

فیلم‌هایی که درباره واقعه عاشورا و قیام امام حسین (علیه‌السلام) در سینما و تلویزیون ساخته شده‌اند انگشت‌شمارند. فیلم‌هایی با رویکردهای حماسی - تاریخی مثل «سفیر»، «روز واقعه» و «ست‌تایزر» و سریالی مثل «مختارنامه» معمولاً به دلیل زیرساخت‌های این آثار و هزینه سنگین تولید کمتر ساخته می‌شوند. گونه دیگر فیلم‌های عاشورایی فیلم‌های مرتبط با جنگ و دفاع مقدس هستند دسته سوم هم وجود دارد که مضمون آنها ایثار، عدالت‌طلبی و هستند و ارتباط مضمونی با واقعه کریم‌لارند فیلم «هیهات!» فیلم‌های دسته سوم است. فیلمی چهار اپیزودی که به نویسندگی و کارگردانی هادی نایچی، دانش اقباشوی، روح‌الله حجازی و هادی مقدم‌دوست ساخته شده در این فیلم که در ایران و عراق جلوی دوربین رفته، بازگردانی مثل حامد بهداد، حمید فرخ‌زاد، مینا ساداتی، بلک حمیدیان، آلا نجم، بهاران بنی‌احمدی، خسرو شهراز و بازی کردند «هیهات!» این روزها به شبکه نمایش خانگی آمده و می‌توانید آن را در خله تماشا کنید.

کتاب

زندگی سیاسی امام هشتم

سیدجعفر مرتضی عاملی، محقق و نویسنده برجسته و شناخته‌شده‌ای است. او اهل لبنان است و پس از تحصیل علوم دینی در حوزه‌های نجف و قم آثار متعددی را منتشر کرده که اکثر آنها را باید از بهترین کتاب‌های شیعی معاصر دانست. «زندگی سیاسی امام هشتم» یکی از آنهاست که زندگی سیاسی امام رضا (علیه‌السلام) را در چهار بخش بررسی و ارزیابی کرده. او در بخش اول کتاب، چگونگی پدید آمدن دولت عباسی و سیاست‌های آن را شرح می‌دهد و در بخش دوم درباره علل و شرایط بیعت امام رضا بحث می‌کند. مواضع امام رضا (علیه‌السلام) در ارتباط با مأمون و اقدامات مأمون و شهادت امام رضا (علیه‌السلام) مباحث بخش‌های سوم و چهارم کتاب است. «زندگی سیاسی امام هشتم» را سیدخلیل خلیلیان ترجمه کرده. این کتاب ۲۳۴ صفحه‌ای را می‌توانید با قیمت ۲۵ هزار تومان از دفتر نشر فرهنگ اسلامی بخری.

اپلیکیشن

صحیفه رضویه

اپلیکیشن «صحیفه رضویه» یکی از بهترین نرم‌افزارهای همراه درباره امام رضا (علیه‌السلام) است. این اپلیکیشن شامل مجموعه‌ای کاربردی از نمازها، دعاها و زیارت‌هایی است که از امام رضا روایت یا از بقیه ائمه درباره آن حضرت نقل شده همه بخش‌های «صحیفه رضویه» در عدد «هشت» خلاصه می‌شوند. در واقع در ۳۰ بخشی که در این نرم‌افزار وجود دارد، در هر بخش هشت مورد درباره موضوع آن بخش موجود است. قابلیت ارسال متن صحیفه به وسیله پیامک به مخاطب دلخواه، قابلیت به اشتراک‌گذاری متن‌ها و قابلیت جست‌وجو بخشی از امکانات این نرم‌افزار هستند که دست‌بندی ساده و گرافیک چشم‌نوازی هم دارد. این اپلیکیشن اندرویدی را می‌توانید با جست‌وجوی «صحیفه رضویه» بین اپلیکیشن‌های «کافه بازار» پیدا کنید یا می‌توانید به نشانی <https://goo.gl/Vwvu3Q> سر بزنید.

پایان

مناجاتنامه

خداوند! پناه بر تو از جمود و تجر. پناه بر تو از نفس‌مداری و دنیاپرستی. پناه بر تو از گناه‌آرایی و توجیه‌گری. پناه بر تو از آرزوهای حیوانی و آمال این جهان. پناه بر تو از لغزش‌های ناگهانی. پناه بر تو از رسوایی آن جهان. پناه بر تو از سیاه‌دلی، سیاه‌اندیشی و سیاه‌بینی.

سید مهدی شجاعی

چهارده + ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

مدیرمسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضا صیادی

دبیر تحریریه: زکیه سعیدی

طراح نامواره: محمد صدیقی

با همکاری موسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir